

A l'atenció d'en Carles Capdevila
Director del diari ARA

Apreciat Carles

M'adreço a tu després de llegir l'article d'Ignasi Pujol, titulat 'La demagògia del preu de la llum' en la pàgina 24 del diari del diumenge 2/12/2011.

I ho faig per desmentir rotundament el que escriu el periodista sobre les subvencions y subsidis a les energies renovables.

En el diari s'ha escrit:

"El 2009 Espanya es va situar com el segon país europeu en potència eòlica instal·lada (amb 19.149 MW), darrere d'Alemanya. Aquest lideratge en eòlica, que en una altra mesura es dona també en l'energia solar, s'ha forjat a base de política de **subvencions** a les energies verdes. Les renovables acumulaven **subsidis** per valor de 6.200 milions d'euros el 2009. Aquests **subsidis** s'han sumat a la hipoteca dels consumidors finals, inflant encara més el dèficit tarifari."

Segons el Diccionari de la llengua catalana, una subvenció es una ajuda econòmica concedida a activitats o institucions determinades que, segons la procedència, poden ser de caràcter públic o privat.

Doncs bé, les energies renovables, i en especial l'eòlica i la solar FV, no reben cap ajut econòmic públic ni privat des de fa força anys, ni de l'Estat espanyol ni de cap altre institució filantròpica. El que si se les hi reconeix és un preu de venda del kWh superior al preu que fixa el mercat (el mercat elèctric està liberalitzat des de l'any 1997, quan es va transposar la Directiva de la UE). És el que s'anomena una prima. Aquesta prima es reconeix a totes les tecnologies de generació que integren el Règim Especial de generació d'electricitat (la cogeneració i les renovables).

Per tant, **és del tot incorrecte parlar de subvencions o subsidis a les renovables**, ja que aquestes no reben cap ajut d'Estat ni de cap altre institució filantròpica. I això va quedar ben clar, des que es va fer pública una sentència de la Cort de Justícia Europea (que en reafirmava una altra del Tribunal Suprem Alemany), que deia que les primes no han ser considerades de cap manera com ajuts d'Estat, sinó pagaments pels serveis prestats en aplicació de les polítiques de protecció del medi ambient vigents a Europa. Aquesta sentència era la resposta a la denúncia que havien formulat les grans empreses elèctriques alemanyes (argumentant vulneració de les regles de la competència) quan el Bundestag (Parlament alemany) va promulgar les lleis sobre dret d'injecció de l'electricitat renovable a la xarxa i de preus regulats per a l'electricitat renovable injectada, que fixava unes primes per la generació elèctrica amb fonts d'energia renovable.

I per què el Bundestag va adoptar una llei com aquesta?. Doncs per una raó molt simple: tal com està avui regulat el mercat elèctric fa que la generació amb fonts d'energia renovable sembli ser més cara que no pas generar electricitat amb combustibles fòssils i nuclears. I això passa per què avui el mercat no diu tota la veritat per que fa als costos, doncs fixa els preus en funció d'uns determinats

costos, que mai incorporen els costos socials i ecològics de la generació d'electricitat tot cremant combustibles fòssils o fissionar l'urani-235.

Com que el mercat és incapaç de dir la veritat sobre els costos totals (incloent els socials i els ecològics), el Bundestag va optar per una política de desenvolupament dels mercats de les energies renovables. I ho va fer amb les lleis sobre tarifes regulades per a les renovables, també conegudes com lleis FIT (Feed-in-tariff), que garanteix un preu, per sobre del preu de mercat, a la generació de kWh renovables. Amb això va fer possible que anessin cap a les renovables un bon gruix d'inversions privades (inversions en el desenvolupament de tecnologia i no pas subvencions) i va permetre un gran desenvolupament de les tecnologies per fer la transformació dels fluxos d'energia biosfèrica (Sol, vent) en electricitat. I tot sense carregar ni un Euro addicional als pressupostos de l'Estat.

I com es va cobrir el cost extra de generar amb renovables? Aquí rau la novetat que va introduir el Bundestag: cap subvenció, cap subsidi procedent de l'erari públic. Es va fer possible aquesta política de desenvolupament del mercat de les renovables simplement carregant un petit increment sobre la factura de l'electricitat que paguen els usuaris d'aquesta forma d'energia. Aquests imports extres del rebut de l'electricitat, són recaptats per les empreses distribuïdores (que estan obligades a comprar tota l'electricitat procedent de les fonts renovables) i amb això es paguen les primes a les renovables.

I una política, tipus FIT, estarà ben dissenyada si fa que amb el temps es vagi reduint la prima fins arribar a desaparèixer, ja que amb el desenvolupament del mercat de les tecnologies renovables van minvant els costos. I les primes desapareixen del tot quan les tecnologies renovables poden competir en el mercat.

Per una altra banda, la bondat d'aquestes polítiques de creació de mercats per a les renovables, es mesura per la seva efectivitat (que s'ha demostrat abastament a Alemanya, Espanya i a altres països) si la comparem amb altres polítiques molt menys efectives (com per exemple la seguida pel Regne Unit).

Un altra forma de fer competitives les renovables seria si es regulés el mercat de forma que el preu de generació corresponent a les tecnologies de generació brutes (fòssils i nuclear) reflectís els costos totals, incloent els socials i ecològics, que fins ara el mercat ha estat incapaç d'incorporar.

Fent un símil futbolístic, es podria dir que encara avui el partit entre les fonts d'energia brutes (i no renovables) i les fonts d'energia netes (i renovables) es juga en un camp no anivellat. Un camp que fa baixada, on la porteria de les fonts brutes està al cap d'amunt i la porteria de les fonts netes està al cap d'avall, amb la qual cosa els jugadors de l'equip de les energies brutes juguen amb avantatge sobre l'equip de les energies netes, doncs aquests per més que xutin cap amunt, la pilota sempre va cap avall, mentre que als jugadors de l'equip de les energies brutes no els hi cal xutar la pilota, ja que sempre va cap avall.

I justament per anivellar aquest camp de joc es va fer la llei alemanya de la FIT, que a l'Estat Espanyol va copiar el PP (si, si, el PP!) i ha continuat copiant el PSOE. Per

cert que ambdós la van copiar força malament, com es demostra amb els constants canvis de regulació que han fet els darrers tres ministres d'Indústria (Clos, Montilla i Sebastián). Per cert, dos de catalans que van demostrar la seva més completa incompetència en els afers de l'energia.

M'estranya que un diari, com el que tu dirigeixes, tracti de forma poc rigorosa el tema de les energies renovables, que és crucial per a qualsevol país que es vulgui deslliurar del jou de les energies brutes i caminar per la senda de l'autonomia o la independència energètica.

Espero que el diari ARA rectifiqui aquesta informació incorrecta, doncs els lectors i les lectores, entre els que m'hi compto, tenim dret a una informació de qualitat. Confondre les primes a les renovables amb subvencions no solament és incorrecte, sinó que ha estat tradicionalment l'argument de les grans elèctriques per atacar a les renovables. I no crec que el diari ARA vulgui fer aquest joc. I si mai el fa, m'haurà perdut de lector.

Una abraçada solidària

Josep Puig

Doctor enginyer industrial

Professor d'energia a la UAB

Vice-president d'EUROSOLAR – Associació Europea per les Energies Renovables

P.D. T'adjunto un llarg escrit sobre la llei alemanya de renovables, realitzat per un dels seus redactors, el parlamentari Hans-Josef Fell i que va publicar la revista Medi Ambient, Tecnologia i Cultura. En ell s'explica amb tota mena de detalls què és la llei FIT. Et prego que el facis arribar a l'autor de l'article 'La demagògia del preu de la llum', n'Ignasi Pujol.